

Nr 397.

Av herr **Andersson** i Malmö m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 79, med förslag till stadsplanelag m. m.

Genom Kungl. Maj:ts proposition nr 79, om förslag till ny stadsplanelag, har en fråga förts fram för lösning, som länge varit föremål för utredning. På detta område nu gällande lagar kunna inte sägas stå i samklang med stads-samhällenas nuvarande utveckling och äro därför i behov av en grundlig revision. Det framgår dock av utredningen, att det är svårt att fastställa lagar, som äro tillämpbara på de olikartade förhållanden, som finnas i vårt lands stadssamhällen. I vissa avseenden har det därför varit behövt att medgiva städerna rätt att komplettera lagen med lokala bestämmelser, som mera ansluta sig till vederbörande städers speciella förhållanden.

Det nu föreliggande lagförslaget synes i det stora hela vara väl avvägt. Dock böra vissa förändringar i lagen företagas, som giva större trygghet och bättre stöd åt städernas berättigade intressen. I dessa avseenden vilja vi framföra några förslag om vissa ändringar beträffande lagens bestämmelser om bidrag till stads gatukostnad.

I det föreliggande förslagens § 45 föreslås en ny ordning beträffande tomtägars ersättningsskyldighet för gatumark, vilken i många fall kan komma att innebära större utgifter för staden. Det kan anses rättvist, att tomtägare, å vilkas tomter uppförts flervåningshus, även skola vara skyldiga ersätta värdet för gatumarken till större bredd än 9 meter. Men å andra sidan bör dock för alla tomtägare åligga skyldighet att ersätta nämnda värde i samma utsträckning som är gällande enligt nuvarande lag, nämligen 9 meter. Om den i förslaget upptagna principen vinner bifall, bör denna paragraf kompletteras med att ersättningsskyldighet dock skall omfatta en gatubredd av intill 9 meter.

Enligt samma § 45, andra stycket, föreskrives, att i de fall, då tomt har utfartsväg åt en tidigare för allmänt begagnande upplåten gata, skall skälig jämkning göras i ersättningsbeloppet, där tomtägare visar, att den fördel, som genom den nya gatan beredes hans tomt, icke svarar mot den honom enligt första stycket åliggande ersättningsskyldighet. Nu gällande bestämmelser ålägga tomtägare ersättningsskyldighet intill gatans mitt, dock högst 9 meter, även i de fall som omförmälas i ovanstående lagförslag. Skulle förslaget bifallas kommer detta att innebära ökade utgifter för stadssamhällena. Städernas omkostnader skulle härigenom bli beroende på tomtägars sätt att utnyttja tomten. Därjämte kan befaras att tvister ofta komma att uppstå rörande ersättningsbeloppets storlek. Vi anse det inte berättigat, att kommunerna skola påföras omkostnader i dessa avseenden, som nu åligga tomtägarna. Vi föreslå därför att andra stycket i § 45 måtte utgå.

I § 49 gives städerna rätt att meddela bestämmelser om skyldighet för ägare av tomt att bidraga till kostnaden för iordningställande av gata. I motiveringen framhålles, att de bestämmelser härför, som nu äro gällande för de särskilda städerna, även skola gälla efter denna lags genomförande. I § 50 angivas riktlinjer för bestämmandet av sagda kostnader, vilka skola ligga till grund för de städers beslut i frågan, som icke förut äga dylika bestämmelser. Dessa riktlinjer torde även komma att utgöra rättesnöre för de städer, som företaga ändringar i nu gällande lokala regler. Det synes oss som om städerna bli allt för strängt bundna av de stadganden som innefattas i § 50. De tvenne första att-satserna torde inte äga tillämpning för de städer, som redan infört nu avsedda bestämmelser. I tredje att-satsen begränsas tomtägares ersättning till högst halva kostnaden. Här bör större rätt tillerkännas städerna. I en del städer ha tomtägare skyldighet, enligt nu gällande regler, att betala hela kostnaden. Någon bestämd gräns för tomtägares skyldighet bör inte i lagen fastställas, utan bör detta ankomma på vederbörande städer själva.

§ 50 femte att-satsen ger inte städerna rätt, beträffande ersättning för kloakledning, att ålägga tomtägare att betala jämväl berättigad del av kostnaden för huvudledning. Detta förekommer dock nu i en del städer, varför ifrågavarande bestämmelse bör vidgas att omfatta även denna rätt för städerna.

Att tomtägares berättigade intressen skulle komma att åsidosättas med vad vi här föreslagit, behöver inte befaras, då ifrågavarande gatukostnadsbestämmelser skola underställas Konungens prövning i de fall, där på tomtägare lägges skyldighet, som icke tidigare ålegat honom.

Med stöd av av vad sålunda anförts och med anhållan till utskottet att lagtekniskt utforma förslagen, få vi hemställa att riksdagen ville besluta,

att § 45, första stycket, kompletteras med följande bestämmelse: Dock skall tomtägare ersätta värdet av gatumarken in till 9 meters bredd,

att § 45 andra stycket utgår,

att § 50 tredje att-satsen erhåller följande lydelse:

att tomtägare må belastas, helt eller delvis, med gatas anläggning framför hans tomt intill samma bredd, som gäller i fråga om honom åliggande skyldighet att ersätta gatumark, samt

att § 50 femte att-satsen erhåller följande lydelse:

att tomtägare icke må belastas med större andel av kostnaden för avloppsledning, än som kan anses belöpa å avloppet från tomterna, jämte berättigad del av kostnaden för huvudledning.

Stockholm den 18 mars 1931.

Olof Andersson,
Malmö.

Karl Bergström,
Hälsingborg.

Carl Lovén.

A. Thomson.